

Kvaliteta ogroža izvoz

Ko govorimo o kvaliteti, imamo največkrat v mislih dosežene odstotke po kvaliteta in izpad dohodka zaradi popustov. V naši sredini pa se je, glede na izvozno usmerjenost, problem kvalitete pokazal še v drugačni luči. Znano je namreč, da Induplati ni izvoznik od včeraj, vendar tudi vsi vemo, da se je izvoz začel intenzivno povečevati šele od leta 1980 naprej, ko je delež izvoza v celotni prodaji znašal 5,1 %, že naslednje leto 20,5 %, leta 1982 40,6 % in leta 1983 52,2 %, da bi v prvem polletju tega leta znašal že 62,2 %. Da je bila to zelo dobra poslovna odločitev pričajo tudi doseženi poslovni rezultati, ki so se iz leta v leto povečevali v skladu z uvajanjem politike realnega tečaja dinarja. Izvoz je tako postal ne samo predpogoj za normalen potek proizvodnje, tem-

več tudi glavni vir doseganja dohodka in sredstev za osebne dohodke. Zato je razumljivo, da je za nas eksistenčnega pomena, da dosežen izvoz ne samo obdržimo, temveč ga neprestano tudi povečujemo. To pa lahko dosežemo edino z ustrežno kvaliteto naših proizvodov, vendar odnos do kvalitete in naše početje v zadnjem času kaže, kot da bi nam bilo za to kaj malo mar in to na vseh nivojih. Slaba kvaliteta tako postavlja pod vprašaj in v negotovost naša strateška pa tudi perspektivna izvozna področja, da o osvajanju novih niti ne govorimo. Naj omenimo zaradi slabe kvalitete vrnjeno prejo iz zahodne Nemčije, pri perspektivnem programu za ameriški trg ni prave odločnosti, da bi dosegli zahtevano kvaliteto, pri poštnih vrečah za Dansko, ki jih za domači trg izdelujemo

že desetletja, se obnašamo kot začetniki, pri metraži za našega največjega partnerja Gottschalk se ponavljajo napake, ki bi se dale odpraviti in težave z roki.

Skratka, iz uvoženega in težko pridobljenega materiala delamo slabo kvaliteto. Še in še bi lahko naštevati, vendar je skoraj povsod na prvem mestu slaba oziroma nezadovoljiva kvaliteta, ki potem podaljša tudi dobavne roke kupcem. Posledica tega je lahko edino zmanjšanje naročil ali celo izguba kupcev in tržišč, kar neizbežno vodi v zmanjšanje deviznega priliva in s tem uvoza. To pa ima za posledico izpad proizvodnje in dohodka.

Odnos do kvalitete in rokov moramo korenito spremeniti, saj nas bo sedanje početje neizbežno pripeljalo do zmanjšanja sicer relativno solidnih osebnih dohodkov.

Sklepi delavskih svetov

Delavski sveti TOZD Proizvodnja, TOZD Konfekcija in DSSS so 20. 9. 1984 sklenili:

— Odobri se valorizacija osnove iz leta 1983 za nadomestilo osebnega dohodka delavcev, ki so zaradi bolezni odsotni z dela več kot šest mesecev. Količnik za valorizacijo osnove na ravni DO je 42 %.

— Odobri se najem inozemskega blagovnega kredita za uvoz reprovizionalnega materiala preko Ljubljanske banke-Združene banke v znesku 600.000,00 DM.

Rok vračila je v dveh polletnih anuitetah, najkasneje pa v 13. mesecih po prvem koriščenju oziroma dobavi.

— Samoupravni sporazum o zagotavljanju deviz za poravnavo obveznosti splošnega družbenega in skupnega gospodarskega pomena in za kredite, odobrene za prodajo deviz na deviznem trgu se ne sprejme.

— S trgovsko organizacijo Merkur Kranj se sklene sporazum o združevanju dela in sredstev za razvoj slovenskih železarn s tem, da se združena sredstva v višini do 5 % fakturne vrednosti realiziranih dobav v obdobju do leta 1986 trajno odstopijo, skladno s sklepom delavcev na referendum dne 14. 11. 1983. Za podpisnika sporazuma se imenuje direktorja DO INDUPLATI, tov. Sreča Berganta, dipl. ing.

— Zmanjša se nabavna in odpisna vrednost dvajsetih kom. tkalskih strojev Picanol CM-C/SR 132 za razliko med nabavno vrednostjo in vrednostjo uporabnih delov, ki znaša za vsakega 447.697,55 din.

— Odobri se rekonstrukcija 14 kom. tkalskih strojev tip CM-C-SR-122 cm v znesku 11.501.000,00 din.

— Odobri se nabava oziroma postavitev dveh »kandelabrov« s štirimi svetilkami tip CM 1216-2400 v vrednosti 300.700,00 din.

— Nabavi se pet kom. dok z zavoro za navijanje blaga v OE oplemenitilnica v vrednosti 410.000,00 din.

— Odobri se nabava stoječega vrtnega stroja v vrednosti 400.000,00 din.

— DO Induplati odkupi umetniško sliko, Spomenik talcem nad Šumberkom — akad. slikarja Fuggerja v znesku 74.000,00 din.

— Odobri se nakup servisne modularne mize v znesku 180.000,00 din.

— Odobri se nakup hidravlične stiskalnice MP 16 v znesku 56.723,94 din.

— Odobri se nakup vrtnega stroja MC-SBRS 25 v znesku 140.000,00 din.

Po nakupu zgoraj navedenega vrtnega stroja se odpiše stari vrtni stroj inv. št. 821.

— Kupcu Konsuprot Frankfurt se prizna izguba 694 kg malon preje v vrednosti 5.606 DM.

— Sportno terjatev pri izvozniku Astra Ljubljana za navedeni primanjkljaj v znesku 254.731 din se dokončno odpiše.

— Razlika za preveč fakturiranih 400 kom. vrečk v vrednosti 200 DM se odpiše.

— Glede na ugotovljeno povečanje obsega del in nalog v TOZD Konfekcija se vnese v »vrednost sestavljenosti del in nalog in način ugotavljanja delovnih rezultatov TOZD Konfekcija« opis del in nalog električar — šif. 133, ocena del in nalog 930 točk in obratni električar, šif. 163, ocena del in nalog 965 točk.

— Za predsednika delavskega sveta TOZD Konfekcija se, namesto tov. Ivana Vesela, za mandatno dobo eno leto imenuje tov. Stanko Koncilja.

— Objavi se razpis del oziroma nalog za imenovanje vodje TOZD Konfekcija.

V razpisno komisijo za imenovanje vodje TOZD Konfekcija se s strani DS TOZD imenujejo: Vodlan Nikolaj, Požar Miha in Rebolj Mira.

— Odobri se nabava in montaža tovornega dvigala z osebnim spremstvom za TOZD Konfekcija OE Mokronog. Stroški nabave, montaže in ostalih del bodo v znesku 2.400.000,00 din.

— Odobri se adaptacija lope inv. št. 5126 (skladišče izdelkov in polizdelkov kovinskih konstrukcij) v znesku 5.810.615,00 din.

Preselili smo se

Poletje nas zapušča, prihaja jesen. Lastovnice se zbirajo, da odletijo na jug. Tudi me se pripravljamo na selitev. Selile se bomo zaradi preurejanja trgovine. Težko se je ločiti od prostorov, v katerih smo preživele 14 let. Veliko lepih trenutkov nas veže na našo trgovino.

In glej, ponedeljek je tu. Dan selitve. Nebo je sivo, temni oblaki se zbirajo. Zaskrbljeno zremo v nebo in upamo, da ne bo deževalo. Pa vendar se kmalu ulijejo težke kaplje, to nas ne ustavi. S pomočjo delavcev iz tovarne, ki so nam prišli na pomoč, teče delo naprej. Blago smo zapakirali v kartone in jih pripeljali v naš začasni lokal, to je dvorana, ki se nahaja v bližini naše restavracije. Preuredili smo jo v trgovino. V nove prostore smo namestili pulte in police, v katere smo razporedili blago.

Trgovina je bila v času selitve odprta in kupci so to z razumevanjem sprejeli. Že popoldne pa je delo steklo po starem. Naša začasna trgovina je označena s kačipotom, vendar so »table« nekoliko premajhne in jih večina strank sprejema. Po večini se napotijo do vratarja DO in ta jim da potrebne informacije. Število strank se zaradi selitve ni zmanjšalo, ker so to večinoma stranke, ki prihajajo od daleč. Te stranke običajno pridejo z določenim namenom, nas poiščejo in se tudi odločijo za nakup. Poleg teh strank so tudi take, ki vsa leta zahajajo k nam (to so serviserji in razni obrtniki).

Nov prostor nam je všeč, kakor tudi strankam. Malo nas moti, ker ni dnevne svetlobe, to pa je pri nakupu zaves pomembno, saj luč spremeni barvo. Zelo pogrešamo stojala za vzorci zaves. Tam kupec vidi, kako izgleda zavesa, ko je obešena in način konfekcioniranja zaves. Izbira je še kar zadovoljiva. Na zalogi so tudi vsi tipi predšotorov, šotorov in cerad za osebne avtomobile. Tu v dvorani bomo ostale verjetno do novega leta, ko bo adaptirana trgovina. Vse se veselimo novih prostorov in z veseljem čakamo, da se vrnemo. Do takrat se bomo trudili, da bo delo teklo normalno naprej.

Nasvidenje do dneva, ko se spet dobimo v »novi« trgovini.

— iz trgovine —

Povzetek poročila o gospodarskih gibanjih v občini Domžale v obdobju januar – junij 1984

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Domžale za obdobje 1981–1985 v letu 1984 je bila predvidena 3 % realna rast družbenega proizvoda. V prvem polletju so bila ta predvidevanja uresničena. K temu je največ prispevala rast industrijske proizvodnje, ki je bila v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 7 % večja.

Zelo ugodni rezultati so bili doseženi tudi na področju ekonomskih odnosov s tujino. Skupen izvoz je bil za 26 % večji kot v enakem obdobju preteklega leta. Najbolj se je povečal izvoz v socialistične države, in sicer za 46 %, medtem ko se je izvoz v razvite zahodne države povečal za 38 %. Izvoz v države v razvoju pa je bil za 16 % manjši.

V občini so v tem obdobju dosegli absolutno največji izvoz v Induplati Jarše v višini 703 milijonov dinarjev. Sledijo pa Lek s 664 milijoni dinarjev in Papirnica Količevo s 590 milijoni dinarjev.

Na področju zaposlovanja so se v tem obdobju nadaljevala gibanja iz drugega polletja lanskega leta. Število zaposlenih v gospodarstvu občine se je povečalo za 423 ali za 5 %. Večje število zaposlenih delavcev je predvsem rezultat večjega zaposlovanja v industriji.

Doseženi finančni rezultati so bili ugodni. Dohodek se je povečal za 74 %, osebni dohodki pa za 52 %. Delitev dohodka in čistega dohodka je bila ugodna, saj so se sredstva za razširitev in izboljšanje materiala osnove dela povečala za 111 %.

Jesen se je prikradla potihoma...

Svinčeno nebo oznanja konec pasjih dni. Majčkene kapljice lahko božajo zemljo, ki polna plodov komaj čaka snežnega pokrivala, ki jo bo mehko odelo med počitkom.

Listje se počasi spreminja iz zelenega v rumeno, rdeče in rjavo, pripravlja se, da bo razbremenilo veje in se bodo tudi te okrepile in počakale na nove plodove prihodnje jeseni.

Polja že počasi oddajajo sadove v kleti in zasipnice. Plodovi, ki so celo leto zoreli in se debelili pod zemljo, bodo sedaj hrana ljudem, pomagali bodo, da bo zima krajša, toplejša in milejša kot sicer.

Trgovine že ponujajo zimsko garderobo. Izložbe so v znamenju toplih jaken, elegantnih plaščev, toplih oblek in visokih škornjev.

Vse se pripravlja na zimo. Vse pričakuje, da potem, ko bo nebo izlilo vso vlago na zemljo, ko bo poslalo nanjo vse bliske in grome, ki jih skriva v sebi, da potem, ko bodo mimo vse jesenske nevihte, da bo nato prekrila zemljo belina, ki jo bo obložila z mirom in toploto, da bo pričakala novo pomlad čista in sveža, pripravljena na nove napore.

Jesen se je prikradla potihoma, razdala, kar sta skrivala v nedrjih pomlad in poletje, malo zarobantila z gromom in dežjem in kmalu se bo poslovila s snežno belino in čakala prihodnje leto, ko bo znova prišla radodarna teta z veliko košaro plodov.

Darja Pleše

Janezu v spomin!

Turoben, deževen jesenski dan je bil 25. septembra 1984, ko smo se na mengeškem pokopališču poslavljali od Janeza Grčarja. Odšel je sodelavec, najboljši prijatelj in tovariš. Zamrla je pesem, utihnili nje-gova prijazna beseda, prenehala šegavost, s katero je osvajal vsakogar v vsaki sredini, tudi v težkih trenutkih. Tako rad je imel življenje, bil je večni optimist in ta svoj optimizem je izžareval v okolico, med soljudi in sodelavce.

Zlasti njegovi ožji sodelavci bomo hudo pogrešali njegov veder jutranji pozdrav, s katerim je tolikokrat posvetil v sivi delovni vsakdan. Pogrešali bomo njegove bogate delovne in življenjske izkušnje, ki si jih je nabral v letih službovanja. Pogrešali bomo njegove nasvete, s katerimi nam je tolikokrat pomagal pri reševanju vsakodnevnih nalog.

Edino, kar nas ob njegovem odhodu tolaži, je misel, da je prestano hudo trpljenje v neizprosni bolezni, ki pa ga je Janez tako junaško prenašal.

Sodelavci iz nabave

**DOPISUJTE
V KONOPLAN!**

Graditi je treba na preprostih resnicah

Na 13. seji, ki je bila meseca junija, je CK ZKJ razpravljala o aktualnih vprašanjih uresničevanja vodilne vloge ZKJ, krepitvi njene akcijske in idejne enotnosti ter izvajanja dolgoročnega stabilizacijskega načrta. Glede na pogoje, v katerih se nahaja jugoslovanska družba ter težave, ki se porajajo znotraj ZKJ, ni težko ugotoviti, da se je CK ZKJ odločil za široko akcijo, katere cilj je razreševanje trenutno najpomembnejših vprašanj, ki so strateškega pomena za zagotavljanje pogojev nadaljnega razvoja gospodarskih odnosov in političnega sistema socialističnega samoupravljanja.

Zavedajoč se tega in velike odgovornosti, pred katero je postavljen CK ZKJ, je uvedel tudi drugačno prakso sprejemanja sklepov. Ni sprejel sklepov, ki bi bili takoj obvezujoči za celotno članstvo, temveč je predlog sklepov, ki ga je izoblikovalo predsedstvo CK ZKJ, posredoval v javno razpravo. Javna razprava bo predvidoma trajala do konca tega leta, ko bodo izoblikovani dokončni sklepi. Aktivnosti po 13. seji CK ZKJ pa niso usmerjene samo na razpravo o predlogu sklepov, saj bi to pomenilo enostranski, formalistični pristop k tako pomembnim vprašanjem, temveč tudi na kritično in samokritično ocenjevanje razmer v svoji sredini. Ne nazadnje lahko toliko pričakovane spremembe dosežemo samo tako, da odpravimo pojave navidezne enotnosti v ZK, oportunitizma ter pasivnosti velikega števila članov ali osnovnih organizacij v celoti. Predlog sklepov je v tem pogledu zelo nedvoumen, saj postavlja diferenciacijo v lastnih vrstah kot pogoj za doseganje večje akcijske enotnosti in učinkovitosti delovanja ZK. Brezsmiselno pa bi bilo pričakovati, da je moč tako pomembna vprašanja, ki jih sklepi obravnavajo, razrešiti samo v okviru članstva ZK.

Le to v povprečju predstavlja komaj 10 % prebivalstva, v posameznih sredinah pa je ta odstotek še nižji (4 % v naši DO).

Vprašljivo pa je, kolikšen bi bil ta odstotek, če bi od članstva odsteli še neaktivne komuniste.

Trinajsta seja je zato namenjena vsem delavcem, občanom in mladini. Obdobje, v katerem se nahajamo, bo torej mogoče prebroditi le z demokratičnim dialogom znotraj partije, kakor tudi z dialogom navzven. Vsekakor bo za izvajanje sklepov zelo pomembna mobilizacija najširših množic. Prav zaradi tega se bo ZK morala bolj poglo-

biti v vprašanja, ki jih je doslej spregledala in zaradi katerih je začel bledeti lik komunista, zanimanje za vstop v ZK pa upadati.

Tudi v naši delovni organizaciji smo se lotili nalog, ki izhajajo iz operativnih načrtov CK ZKS in občinskega komiteja ZKS. Na 4. akcijski konferenci delovne organizacije je bil sprejet lasten plan aktivnosti in razprav po trinajsti seji, ki zajema gospodarjenje, delovanje ZK in probleme, ki se v zvezi s tem pojavljajo ter delovanje družbenopolitičnih organizacij v naši delovni organizaciji.

Gospodarsko situacijo smo obravnavali na seji političnega aktiva delovne organizacije, kjer so bili navzoči člani ZK, predstavniki ZS in ZSMS ter predsedniki delavskih svetov.

Kot gosta sta se seje udeležila tovariša Martin Košir, član CK ZKS ter Friderik Anzi, predstavnik občinskega komiteja ZKS.

Uvodno poročilo o rezultatih gospodarjenja je podal pomočnik direktorja tovariš Klešnik. Izhajajoč iz poročila ter razprav lahko sklepamo, da je kljub težavam zaradi pomanjkanja repromateriala in nekaterih profilov delavcev ter visokega porasta cen vseh surovin, bilo poslovanje dobro, tako v primerjavi s preteklim obdobjem lanskega leta in planom, kot tudi v primerjavi z drugimi delovnimi organizacijami v SR Sloveniji. Ne glede na dosežene rezultate pa nas pestijo tudi nekateri problemi. Kot prvo ne moremo mimo dejstva, da so boljši rezultati doseženi zahvaljujoč dobremu poslovanju, ne pa povečanemu fizičnemu obsegu proizvodnje, ki je celo v majhnem upadanju. Kot posebno vprašanje je bila postavljena kvaliteta dela, ki bi ne glede na nekatere objektivne okoliščine, kot so slaba kvaliteta nekaterih surovin in repromaterialov, vseeno lahko bila boljša, če bi vsak delavec v svoje delo ne glede na delovno mesto in položaj, vložil vse svoje fizične in umske sposobnosti, izkušnje, znanje ter voljo. Razen tega, da delovna organizacija zaradi neprimerne kvalitete trpi veliko materialno škodo, izgublja tudi na ugledu, kar pa si glede na čas, v katerem živimo in na zahtevnost trga, ne moremo privoščiti.

V zvezi s tem bi bilo potrebno — kot je bilo to predlagano na seji političnega aktiva — sklicati problemsko konferenco, na kateri bi se dogovorili o možnosti odprave napak, ki so čisto subjektivne narave.

Med drugim je bil nakazan tudi problem v zvezi z odstotkom razpolaganja prigrisposodarjenih deviz. Gre za to, da smo tudi v okviru tekstilne industrije specifični po svojih izdelkih, ki morajo odgovarjati posebnim pogojem (vodoodpornost, negorljivost, odpornost proti trohnenju in drugo), kar pa lahko dosežemo samo z uvoženim repromaterialom. V razpravi je tekla beseda tudi o perspektivnih nalogah, ki si jih moramo zastaviti s srednjeročnimi in dolgoročnimi plani. Tako bomo morali zaradi lastne ekonomske varnosti težiti k povečanju izvoza na konvertibilno tržišče. 70 % celotnega prihodka (30 % domači trg) namreč dosežemo s prodajo na zunanjem tržišču, od tega odpade na konvertibilni trg 15 %, na kliring pa 55 %.

Posebno pozornost bomo morali nameniti tudi tehnološkemu razvoju in usmerjenosti na nove proizvode,

Martin Košir, član CK ZKS

Sekretar OO ZK TOZD Proizvodnja, Ivan Šoltnič; DSSS, Juš Lesjak, TOZD Konfekcija, Slavko Košir (namestnik).

saj lahko na nova zunanja tržišča prodremo le z zanimivimi in kvalitetnimi izdelki.

V razpravi je sodeloval tudi tovariš Martin Košir. Opozoril je na nekatera vprašanja, katera so že omenjena ter na naloge, ki izhajajo iz dolgoročnega stabilizacijskega programa. V zvezi s tem bomo poskusili strniti nekaj njegovih misli. Za ta čas je velikega pomena selekcija investicij na tiste, ki bodo res obrodile sadove in tiste, ki so manj potrebne ali pa sploh nepotrebne. Ker iz različnih razlogov vse večje breme pritiska na osebne dohodke delavcev, nam mora biti eden od poglavitnih ciljev stalna bitka za zadrževanje osebnega standarda na določeni ravni, kar se lahko doseže z dobrim gospodarjenjem, visoko disciplino in samodisciplino ter odnosom do dela in družbenega imetja. **Graditi je treba na preprostih resnicah. Tudi partija se večkrat nahaja pred dilemami, svoje cilje pa bo lahko dosegla samo ob splošni podpori ljudskih množic.** Dogaja se tudi, da dobrih rezultatov, ki jih sicer dosegamo, ne prikazujemo, nikoli pa nam ne zmanjka besed za vse bolj črno prikazovanje sedanjega stanja.

Tovariš Košir je podal tudi kratek oris ekonomsko-političnih odnosov v svetu, v katerih so zaradi političnih, ekonomskih in vojnih pritiskov, hegemonije in špekulacij vse bolj ogrožene ekonomije nerazvitih dežel.

26. septembra smo se na skupni seji zbrali komunisti OO ZK delovne organizacije, na kateri smo obravnavali svoje delovanje in obnašanje. Pristop k obravnavi problemov, ki težijo komuniste naše delovne organizacije, je bil precej kritičen in samokritičen. Najprej smo analizirali discipliniranost posameznih članov glede prisotnosti na sestankih, za tem pa še disciplino na splošno ter ugotovili, da s prisotnostjo ne moremo biti zadovoljni. Tudi z disciplino članov ZK »na splošno« nismo zadovoljni, saj nas je nekaj bilo tudi v disciplinskih postopkih, kar nam seveda ni v ponos.

Tudi v smeri akcijske enotnosti in učinkovitosti delovanja bomo morali storiti kvalitativen korak naprej, da bomo lahko sledili številnim obveznostim, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju.

Eno je prav gotovo jasno, dilem, kako naj bi se v tej situaciji obnašal posameznik, še posebno, ko gre za komunisto, ne sme biti. V vsakdanji praksi se sicer lahko pojavijo nejasnosti, ki pa lahko obstojajo samo dokler se o njih ne dogovorimo.

Ivan Kamenšek

Troboj: Svilanit — Dekorativna — Induplati

Zadnjo soboto v mesecu septembru je bilo v Kamniku športno srečanje med delovnimi organizacijami Svilanit — Dekorativna — Induplati. Tokrat je bilo srečanje v organizaciji športnikov Svilanita. Srečali smo se v šestih športnih panogah. Moške in ženske ekipe v odbojki, streljanju in v namiznem tenisu, medtem ko je bila v kegljanju mešana ekipa v sestavi 4 moški in 2 ženske, ter še disciplin nogomet in šah.

To srečanje je že resnično tradicionalno, kot je tudi poudaril sekretar domačega kolektiva v pozdravnem govoru in tako si želimo, da bi ostalo še vneprej.

Izenačenost kvalitete športnikov med imenovanimi delovnimi organizacijami je vzrok, da prehodni pokal osvoji zdaj ena, drugič druga ekipa, tako da še nobeni ekipi ni uspelo osvojiti prehodni pokal v trajno last. To pomeni tri leta osvojiti v skupnem prvo mesto ali pa petkrat v presledkih.

Tokrat je uspelo osvojiti v skupnem prvo mesto ekipi Svilanita. Naša ekipa je zasedla drugo mesto, sicer pa smo dosegli nekaj vidnih rezultatov. Naše strelke in strelci niso imeli prave konkurence, kakor tudi naše pink-ponkašice. Prav tako so nas prijetno presenetili kegljači, odbojkaši in odbojkašice ter moški v namiznem tenisu z drugim mestom, dočim pa so nas manj razveselili nogometaši in šahisti. Imamo pa tudi dva člana, ki sta v posamezni konkurenci osvojila absolutno prvo mesto. Tu bi najprej predstavil Alenko KOVAČIČ, ki je letos prvič nastopila za našo delovno organizacijo in s 174 krogi zasedla v streljanju prvo mesto, pred našo Darjo FORTUNAT, ki je dosegla 171 krogov. Drugi prvak pa je postal Oto KRIŽMAN, ki je v kegljanju podrl 390 kegljev.

Posebnost letošnjega tekmovanja je bila še, da so vsi udeleženci srečanja prejeli praktična darila, in ne samo »prva mesta« kot je bila praksa do sedaj. S tem so želeli organizatorji dokazati, da je vsak udeleženec srečanja prispeval k uspešnosti tekmovanja.

V skupnem — kot že rečeno — je letošnje leto osvojila prvo mesto ekipa Svilanita s 24 osvojenimi točkami pred našo ekipo, ki je osvojila 19 točk. Tretje mesto pa je tokrat osvojila ekipa Dekorativne z 8 točkami.

Po končanem srečanju smo se zahvalili članom Svilanita za gostoljubje in si zaželeli ponovnega srečanja drugo leto, v Ljubljani, v delovni organizaciji Dekorativna, ki bo organizator tradicionalnega troboja.

Rajko Kavčič

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi
dragega brata

SLAPAR MAKSA

se iskreno zahvaljujem vsem
sodelavcem in sodelavkam iz
TOZD Konfekcija Radomlje
za izrečene tolažilne besede.

Ana Barle

ZAHVALA

Ob boleči in težki izgubi
moža in očeta

JANEZA GRČARJA

se zahvaljujemo Sindikalni
organizaciji, DSSS in nabavnemu
sektorju za denarno pomoč,
darovano cvetje in poslovilne
besede. Zahvaljujemo se tudi
vsem, ki ste sočustvovali z nami
ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Iva,
hčerki Janja in Sonja

Naše srečanje

Po deževnem tednu in meglenem jutru nas je v dopoldanskih urah pozdravilo sonce, tako da je bilo srečanje upokoјencev pred našo tovarno še bolj prіsrčno. Po enem letu smo se spet zbrali, tokrat tudi zato, da si ogledamo tovarno. Ko je človek že toliko let v »penzjonu«, prav rad spet malo zaide v obrate, kjer je delal nekoč. Po prvih pozdravih in objemih, ko smo morda po dolgih letih spet videli sodelavca, so nas obratovodje in tehnologi pospremili po tovarni. Kar precej ste naredili v zadnjih desetih letih, od predilnice, novih tkalskih strojev, do oplemenitilnice. Težko se primerja delo mokre predilnice in delo sedajšnje nove, vse v ploščicah in z neprimerno boljšim zrakom, kakor je bil nekoč. Tudi novi tkalski oziroma pletilni stroji, kakor jim pravite, so zelo lepi in ko smo to omenili tkalki, ki na njih dela, je rekla, da so zanjo, ker jih

Pozorno so sledili kulturnemu programu

Večina upokoјencev si je z zanimanjem ogledala proizvodne prostore DO

vidi vsak dan, pač, nekaj vsakdanjega. Obnovljena oplemenitilnica oziroma barvarna se ne da primerjati s tisto včasih. Res je lepo in prav je tako, da vedno kaj novega naredite. Po ogledu tovarne in kratkem klepetu z delavci, smo počasi odšli do dvorane, kjer so nas že

čakale pogrnjene mize. Kratek kulturni program in pa še prej sprehod po tovarni, nam je kar večini odprl apetit, tako da smo potem z veseljem pojedli kosilo. Tudi za zabavo ste poskrbeli in nekaj se nas je prav kmalu zavrtele v ritmu valčka ali polke. Popoldne je hitro

minilo, saj smo si imeli toliko za povedat, za celo leto nazaj. Hvala vam vsem za lep dan, hvala vam, ker se vsako leto spomnite na nas. Vsem vam želimo obilo uspehov za vnaprej in pa, če bomo le pri zdravju, nasvidenje prihodnje leto.

Upokoјenci

Pevski zbor »Solidarnost« iz Kamnika je prispeval svoj delež k prijetnemu počutju upokoјencev

POPRAVEK

V prejšnji številki Konoplana je v sestavku »Prizadevni brigadirji« pomotoma navedeno: »Delali so od 1.—2. ure, nakar so se vrnili v naselje,« namesto: Delali so do trinajste oz. štirinajste ure, nakar so se vrnili v naselje.

Se opravičujemo.

Uredništvo

OPRAVIČILO

V prejšnji številki smo pomotoma izpustili pri porokah:

1. MARINCEK LADO, mojster-vzdrževalec v tkalnici in ŠTRUKELJ MARTINA iz Maloprodaje.

DOPISUJTE

V KONOPLAN!

Samovžig bombaža

V tekstilno predelovalni industriji je pojav samovžiga **bombaža**, gledano statistično, dokaj redek pojav, saj procentualno doseže komaj 2,26 % vseh požarov, ki se pojavijo v tekstilni industriji Jugoslavije (v podatkih za Združene države Amerike dosega ta odstotek 35,5 %).

Verjetno zaradi tako nizkega procenta in zaradi nepoznavanja možnosti nastanka procesa samovžiga se v naših tekstilno predelovalnih tovarnah ne posveča dovolj pozornosti zaščitnim ukrepom.

Samo besedo »samovžig« si v veliko primerih napačno tolmačimo. Preprosto povedano je samovžig: spontano gorenje določenega materiala v njem samem, brez dovoda energije oziroma toplote od zunaj. Z drugimi besedami povedano: v **bombažu** so prisotni materiali, ki so podvrženi samogorenju oziroma samovžigu. Proces samovžiga se po navadi odvija zelo počasi, pri tem se sprošča toplota, ki po določenem času aktivira proces gorenja.

Pri popolnoma čistem bombažu, ki je praktično čista **celuloza**, do samovžiga ne more priti. V praksi pa vemo, da tako čistega bombaža ni, temveč je bombažno vlakno vedno v manjši meri pomešano z **bombažnim oljem**. Pri bombažu, ki je prepojen z bombažnim oljem,

pod določenimi pogoji lahko pride do samovžiga. Olje iz bombažnih semen, kot stalni nezaželeni spremljevalec bombaža, se lahko pojavi v manjših ali večjih količinah po nestrokovnem odvajanju vlaken od semena (egreniranju). V večjih količinah pa se bombažno olje pojavi v bombažu po drugem egreniranju ali če pride iz kakršnih koli razlogov do mešanja bombaža z oljem ali naoljenimi vlakni.

Dolžnost tekstilnih tehnologov je, da **opozarjajo** delavce na prisotnost večje količine bombažnega olja v bombažu, ki s takim bombažem delajo, ker se lahko pričakuje pojav samovžiga. Bombažno olje, dobljeno iz semena bombaža, je po svojem osnovnem kemijskem sestavu **triglicerid** maščobnih kislin.

Iz dosedaj navedenega pridemo do zaključka, da do samovžiga v tekstilni industriji lahko pride pod določenimi pogoji na vlaknih, preji, tkanini, predvsem pa v odpadkih. Torej vsak material, ki je bil zamaščen v tehnološkem procesu ali pa pri sami predelavi ali pri čiščenju strojev ali na drug način, predstavlja stalno nevarnost za nastanek samovžiga. Za preprečevanje samovžiga je potrebno v tekstilnih tovarnah podvzeti naslednje ukrepe:

— v okviru usposabljanja delav-

cev za varstvo pred požari je potrebno opozoriti posebno na mesta, kjer lahko nastane samovžig in ukrepati tako, da ta pojav onemogočijo;

— v obrambnem načrtu navesti nevarnosti samovžiga za vsa mesta, kjer lahko nastane (mesto skladiščenja, v proizvodnji) in navesti ukrepe za preprečitev. Tu je misljen predvsem redno čiščenje obratov in skladišč, odlaganje odpadnega materiala na določeno varno mesto (kovinske posode s pokrovi);

— v skladišču naj se opravlja kontrola povišanih temperatur v balah bombaža s termometrijskimi sondami. Meritve je potrebno opravljati sistematično. Ker se vedno pojavlja dim prej kot ogenj, je potrebno instalirati, predvsem v skladišču bombaža, dimne javljalce požara.

Če dimnih javljalcev nimamo, je potrebno čuvajsko službo tako organizirati, da se opravlja osebna kontrola vsaj na vsaki dve uri. O opravljeni kontroli pa voditi dnevnik, v katerega mora čuvaj zapisati vsa zapažanja pri izvršenem obhodu.

(Nadaljevanje sledi v naslednji številki KONOPLANA).

J. Lavš

Izlet na Pohorje

Društvo računovodskih in finančnih delavcev Domžale-Kamnik vsako leto organizira izlete za svoje člane. Za enega izmed njih, in sicer na Pohorje, se je odločilo tudi 11 članov iz naše DO.

15. sept. 1984 ob 7. uri je avtobus odpeljal iz Kamnika mimo Mengša, Jarš do Domžal, kjer smo vstopili zadnji izletniki. Aperitiv za »razkužitev« je obšel avtobus že do Trojan, kjer smo imeli prvi postanek, saj veste, da so od »Konška« prišli krofi in kava.

Peljali smo se dalje proti Celju. Najprej smo si ogledali Stari pisker. Komu niso poznani zapor in grozote z dvorišča Starega piskra, na katerem je od 4. 9. 1941 pa do 15. 8. 1942 padlo 374 žrtev, mnogo zapornikov pa so odpeljali na streljanje v bližnje kraje. 15. 12. 1944 so aktivisti napadli zapor in rešili zapornike (129 po podatkih iz nemškega poročila, po mnenju partizanov pa več). Potem smo odšli v Muzej revolucije, kjer smo si v šestih razstavnih prostorih ogledali v slikah in razstavljenih eksponatih razvoj naprednega in revolucionarnega predvojnega gibanja in veličino narodnoosvobodilne borbe, ljudske revolucije in napredek celj-

skega okraja v novi, socialistični stvarnosti. Nazorno je prikazano najtežje obdobje naše zgodovine, da ne bodo grozote fašizma in žrtve za svobodo nikoli pozabljene.

Pot nas je dalje vodila na Golovec. Čas nas ni preganjal, pa smo se domenili, da si ogledamo tradicionalni obrtniški sejem. Poldruga ura res ni zadostovala, da bi si ogledali ves razstaveni prostor. Časa za mali nakup je bilo dovolj, saj smo se ob izhodu zbrali bogatejši za kak gospodinjski pripomoček, pač, tipično za ženske, je padla pripomba moškega spola.

Želodci so nas spomnili, da bo kmalu čas kosila. Še kratka pot z avtobusom in ustavili smo se pred hotelom AREH na Pohorju. Tu nas je čakalo kosilo, ki je ob uživanju več ali manj okusne hrane in pijače ter obilici smeha hitro minilo.

Naš naslednji cilj je bila Osankarica. Dobrih 20 minut hoje po gozdu in prispeli smo do spominskega parka v čast 74 padlim borcev pohorskega bataljona. Vemo, da so bili obkoljeni od mnogo močnejših Nemcev, ki partizanov, skritih v snegu ne bi nikoli našli, če ne bi bili izdani. V domu na

Osankarici smo si ogledali tudi muzej. Pogasili smo si žejo in pojedli še zadnje zaloge dobrot, ki so še tičale po naših torbah.

Posedli smo v avtobus in se odpeljali v dolino po slabi makadamski cesti. Peli smo vso pot in mislim, da je naš repertoar obsegal skoraj toliko pesmi, kot v pesmarici 300 narodnih. Naenkrat se avtobus ustavi. Krik deklet iz prvih sedežev: Konec ceste! No, ta je pa dobra. Kaj zdaj? V vzvratno in nazaj v hrib. No, zdaj smo pa na zadnjih sedežih kričale. Stop! Na levo! Bolj desno! Vem, da šofer našega vodenja ni bil nič vesel. Tudi vzvratne vožnje je bilo konec, zapeljali smo na pravo pot in spet je zazvenela pesem. Vodič nas je seznanil z dejstvom, da gremo zdaj kar brez postanka proti domu. Ne, to pa že ne. Še kak postanek za pesem in ples, so bile zahteve. Zmagali smo, in se ustavili na Gornjškem v gostišču »Košena«. Nekje smo staknili radio in kasete, zaplesali ob moderni glasbi in zapeli. Zabavo smo končali s pesmijo Jugoslavija in kolom. Zadovoljni in utrujeni smo se odpeljali proti domu, kamor smo prispeli okrog 10. ure zvečer.

Fanči

Letošnji jubilanti

Jubilanti z delovno dobo 10 let:

PREDILNICA

Drčar Daniela
Drčan Valentin

PRIPRAVLJALNICA

Belaj Janez

TKALNICA

Jularič Ankica
Kranjec Dušan
Kranjec Kristina
Makovec Marjan
Neralič Anka

OPLEMENITILNICA

Guberinič Drago

VZDRŽEVANJE

Jemec Bernard

KONFEKCIJA RADOMLJE

Brcar Marija
Tavčar Franc

KONFEKCIJA PEČE

Avbelj Ivana
Osolnik Slavka
Peterka Helena
Skok Ljudomila

KONFEKCIJA MOKRONOG

Abina Olga
Borštnar Štefka
Komar Martina
Kos Marija
Smolič Alojzija
Starič Stanislava
Zagar Milka

TEŽKA KONFEKCIJA

Cunk Silvestra

KOVINSKE KONSTRUKCIJE

Maliči Malič
Vesel Ivan

VO DSTVO

TOZD KONFEKCIJA

Bergant Janez

TOZD RESTAVRACIJA

Zavrl Irena
DSSS
Divjak Milena
Kosec Helena
Sitar Marija
Sveteč Stanislav

Janez Bergant

Ivanka Avbelj

Jubilanti z delovno dobo 20 let:

PREDILNICA

Hacin Marija
Rac Marija
Kuzel Vera

SUKALNICA

Janežič Ljudmila
Majdič Francka

PRIPRAVLJALNICA

Dajčar Frančiška
Jeglič Nada
Kralj Julijana
Kurent Franc
Skok Mihaela
Urankar Marija
Žučko Francka

TKALNICA

Aleksič Nada
Andrejka Nada

Hanzlovski Ana

Hren Anton
Juhart Stevanija
Kotnik Vladimir
Kralj Janez
Letnar Hedvika
Melkič Ana
Rauh Draga
Ulčar Helena

OPLEMENITILNICA

Kham Katarina

VZDRŽEVANJE

Bakan Franc
Jenko Janez
Orehek Jožef

KONFEKCIJA MENGEŠ

Ogrinc Jožica
Učakar Helena

TEŽKA KONFEKCIJA

Novak Vinko

KOVINSKE KONSTRUKCIJE

Novak Franc

TOZD MALOPRODAJA

Lajevec Ana

TOZD RESTAVRACIJA

Grčar Slavica
DSSS
Bergant Ivanka
Božič Majda
Gorjan Marija
Novak Branko
Verhovec Franc
Zupan Ana-Marija
Baškovič Boža

Majda Božič

Francka Narobe

Jubilanti z delovno dobo 30 let:

PREDILNICA
Grm Ivanka
Skok Ana

SUKALNICA
Levec Amalija
Peterca Marija

PRIPRAVLJALNICA
Jeretina Marija
Voler Štefka

TKALNICA
Kern Zinka
Kovačič Vera

Narobe Frančiška
Perko Jožefa
Rebernak Francka
Ropič Albina
Tomažič Slavka

OPLEMENITILNICA

Hribernik Helena
Huber Viljem
Knez Alojzija
Kramberger Ana
Osolnik Ivana

KONFEKCIJA RADOMLJE

Troha Ana

KONFEKCIJA MENGEŠ

Vilič Marija
Habjan Elizabeta

KOVINSKE KONSTRUKCIJE

Orehek Marija

TOZD MALOPRODAJA

Zupan Marija

TOZD RESTAVRACIJA

Kodele Nada

Pa še nekaj o gobah

Ce na Japonskem utrujen šofer ustavi na črpalki in si iz avtomata privoščijo pijačo, da se osveži, lahko poleg navadnih pijač izbere posebnost — pijačo iz gob (Shiita Cola). Na Tajvanu pogostijo zaželenega gosta ponavadi s pijačo iz gobe Tremella fuciformis (iz družine drhtavk), ki ji dodajo češnjev ali ananasov sok; napitek servirajo vroč. Primera nam kaže, da je mogoče gobe uporabiti na tak, za nas zelo nenavaden namen.

Raziskovalci, ki raziskujejo fiziologijo prehrane, so proučevali vrednost gob v prehrani in ugotovili, da so za prehrano zelo cenjene, ker vsebujejo ustrezno sestavo hranilnih snovi.

Seznamimo se, koliko beljakovin je v gobah. Gobe vsebujejo povprečno 20 do 35 % beljakovin na suho težo. Po prehrabeni vrednosti pa gob ne moremo enačiti z mesom. Sveže gobe vsebujejo 3- do 4-krat manj suhe snovi kot telecina, na suho težo pa polovico manj beljakovin. Torej je v enem kilo-

gramu svežih gob 7- do 8-krat manj beljakovin kot v enem kilogramu teletine. Če pa primerjamo količino beljakovin v gobah in zelenjavi, ugotovimo, da je vsebnost le-teh približno enaka.

Gobe so malokalorične: 100 g svežih gob vsebuje le 20 do 30 kalorij. Zato gobje jedi ustrezajo sodobni prehrani, ko se človek bori proti tegobam preobilne in preveč kalorične prehrane, zaradi manjše aktivnosti in duševne obremenitve, ki jo prinaša sedanji čas.

Poleg beljakovinske sestave in nizke kalorične vrednosti so gobe pomemben vir vitaminov. Glede na vitaminsko sestavo je v gobah v nasprotju z zelenimi rastlinami več različnih vrst vitaminov. Poleg vitamina A so v gobah vsi vitamini (tudi D in C). V primeri z rastlinami so v gobah odkrili veliko vitaminov B kompleksa in vitamina D. Gobe vsebujejo tudi minerale. Čeprav je mineralna sestava od vrste do vrste in tudi glede na rastišče zelo različna, je povprečna

količina mineralov očitna. Največ je kalija in fosforja, ki sta za organizem zelo pomembna elementa.

V gobah pa so tudi eterična olja, zaradi katerih so gobe prijetnega svojevrstnega okusa in vonja.

V svetu celo razmišljajo, da bi nekatere gobe uporabili pri izdelavi (hlapnih) dišav, vendar proizvodnja industrijsko še ni stekla, ker ni stalne preskrbe z gobami (surovinami). Omeniti bi bilo treba tudi pomen gob v medicini in farmaciji, kjer so pomembne za pridobivanje nekaterih zdravil.

Iz vsega povedanega lahko ugotovimo, da so gobe veliko bolj pomembne, kot bi pričakovali. Vedno bolj pomembne so tudi v prehrani, kjer sprejemajo nove metode gojenja različnih gobjih vrst, kar nam ponuja bolj pestro prehrano. V svetu se je v zadnjem času pridelava gob nekajkrat povečala, kar priča, da si bodo le-te v prehrani zagotovile mesto, ki jim pripada.

Priredil:
Marjan Pipan

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:

1. MIKOLA ERŽIKA, predilnica, vstopila 1. 9. 1984,

2. BERNOT MARTINA, kemijski tehnik-pripravnik, vstopila 3. 9. 1984,

3. IDIČ JASMINKA, tkanje tkanin, vstopila 3. 9. 1984,

4. MAJDIČ URSA, previjanje preje, vstopila 4. 9. 1984,

5. MAV ANDREJA, tkanje tkanin, vstopila 11. 9. 1984,

6. CERAR ALOJŽ, del. v oplem., vstopil 17. 9. 1984,

7. KORDEŽ PETER, not. transp. v tkalnici, vstopili 18. 9. 1984,

8. CERAR MARIJA, predenje, vstopila 20. 9. 1984,

9. BURJA KAROLINA, previjanje v predilnici, vstopila 24. 9. 1984,

10. DJURIČ MILENKA, čiščenje prost. prem. iz Restav. 17. 9. 1984.

Izstopi:

1. NUSSEBERGER MARIJA, tkalka, upokojena 2. 9. 1984,

TOZD KONFEKCIJA:

Vstopi:

1. KOS JULIJANA, šivilja OE Mokronog, vstopila 1. 9. 1984,

2. PERSE ANGELA, šivilja OE Mokronog, vstopila 1. 9. 1984,

3. PAVLIN ROVENA, šivilja OE Mokronog, vstopila 3. 9. 1984,

4. LONČAR MARKO, elektrotehnik-pripravnik, vstopil 4. 9. 1984,

5. PETERKA MARIJA, šivilja OE Peče, vstopila 10. 9. 1984,

6. SERŠEN JANA, kov. konstr., vstopila 13. 9. 1984,

7. KOŠČAK MARIJA, šivilja OE Mokronog, vstopila 17. 9. 1984,

8. BRATE KAROLINA, šivilja OE Peče, vstopila 17. 9. 1984,

9. URANKAR NEVENKA, šivilja OE Peče, vstopila 17. 9. 1984.

Izstopi:

1. ŠOSTARIČ JOŽE, ključav. kovinske konstr., izstopil 3. 8. 1984,

2. JUHANT VESNA, šivilja, težka konf., izstopila 31. 8. 1984.

TOZD MALOPRODAJA

Sprememb ni bilo.

TOZD RESTAVRACIJA IN POČITNIŠKI DOMOVI

Vstopi:

1. MILANKOVIČ SPOMENKA, pomivalnica v kuhinji, prem. iz TOZD Proizv. z dnem 17. 9. 1984.

Izstopi:

1. DJURIČ MILENKA, pomivalnica v kuhinji, premeščena v TOZD Proizvodnja 16. 9. 1984.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Vstopov ni bilo.

Izstopi:

1. JANEZ GRČAR, referent na-nave, umrl 22. 9. 1984.

POROČILO O GIBANJU OD ZA AVGUST 1984

Pregled osebnih dohodkov za mesec avgust 1984, za delo v polnem delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del in nalog.

Razred	TOZD Proizv.	TOZD Malopr.	TOZD Restavr.	TOZD Konf.	DSSS	DO
22.000—24.000	13			8		21
24.000—26.000	41			9		50
26.000—28.000	42			34	1	77
28.000—30.000	55			40		95
30.000—32.000	50	4	1	53	2	110
32.000—34.000	64	1	3	34	1	103
34.000—36.000	70	5	2	26	9	112
36.000—38.000	63	11	1	17	5	97
38.000—40.000	36	1	4	7	3	51
40.000—42.000	28	2	3	10	11	54
42.000—44.000	14	1	1	10	2	28
44.000—46.000	12			4	11	27
46.000—48.000	10	1	1	3	6	21
48.000 in več	28	2	3	13	53	99
Skupaj	526	28	19	268	104	945
Najnižji OD	22.344	30.323	31.418	22.194	27.405	22.194
Najvišji OD	77.970	64.715	67.061	77.431	93.862	93.862
Povprečni	34.549	38.298	41.276	33.550	49.936	36.205

Vrednost točke za mesec avgust je znašala v bruto vrednosti din 0,220.

BOLNIŠKI IZOSTANKI V AVGUSTU 1984

TOZD	Stev. zaposl.	Bolezen v %	Nesreče pri delu v %	Nega druž. članov v %	Sprem. druž. članov v %	Redni in pod. por. dopust v %	Skupaj v %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sintetičnih vlaken	551	4,48	0,37	0,52	0,05	1,65	7,07	7.480
Maloprodaja	29	0,65	—	0,63	—	3,45	4,73	260
Restavracija	19	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcija	279	4,59	—	0,90	0,06	2,87	8,42	4.512
DSSS	111	2,06	—	—	—	1,80	3,86	824

Povprečni izostanki za celotno podjetje:

Zaposlenih 989 delavcev	
Izostanki zaradi bolezni	4,12 %
Izostanki zaradi nesreč	0,21 %
Izostanki zaradi nege družinskega člana	0,57 %
Izostanki zaradi spremstva	0,05 %
Izostanki zaradi rednega in pod. por. dopusta	2,07 %
Skupaj:	7,02 %

Izdaja v 1650 izvodih DO INDUPLATI Jarše r. o. Uredniški odbor: Ivica ČESNIK, Darja FORTUNAT, odgovorni urednik, Hilda FRELIH, Gordana GARDAŠEVIČ, Katja KHAM, Vida KOŽELJ, Maks LAVRINC, Marjan MALI, Kristina PUNGERČAR in Franci VELEPEC. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421—1/72 od 8. 4. 1974).